

Eduskunnalle tiedottaminen / Neuvostoraportti / Ulkoasiainneuvosto Luxemburgissa 21.4.2026

Ulkoasiainneuvosto Luxemburgissa 21.4.2026

Ulkoasiainneuvoston 21.4.2026 kokouksen asialistan varsinaisina aiheina olivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, Lähi-idän tilanne, Etelä-Kaukasia ja Sudan. Ministerit kävivät myös epävirallisen keskustelun Libanonin pääministeri Nawaf Salamin kanssa.

Neuvostossa tunnelma oli myönteinen Unkarin vaalien jälkeen. Jäsenmaat peräänkuuluttivat jumissa olleiden 90 miljardin euron Ukraina-tukilain ja 20. pakotepaketin pikaista hyväksymistä. Keskustelussa Venäjän hyökkäyssotaan liittyen nousi esiin EU:n kontribuutio Ukrainan turvallisuussitoumuksiin sekä paine Venäjää vastaan, ml. pakotteet ja Venäjän globaalien vaikutusvallan vähentäminen.

Lähi-idän osalta käytiin laaja-alainen keskustelu, jossa keskiössä olivat Iran ja sodan alueelliset vaikutukset, Hormuzinsalmen tilanne, Syyria sekä Israel-Palestiina erityisesti Gazan ja Länsirannan kehityksen osalta. Paineen lisääminen Israelia kohtaan nousi esiin. Keskusteltiin EU:n suhteista Syyriaan ennen toukokuussa järjestettävää EU:n ja Syyrian välistä korkean tason vuoropuhelua. Epävirallisessa keskustelussa Libanonin pääministeri Salamin kanssa korostuivat Libanonin hallituksen käsissä oleva haaste sisäisen vakauden aikaansaamiseksi, vaikea tilanne pysyvän tulitauon ja rauhanneuvottelujen onnistumiseksi sekä EU:n rooli Libanonin tukemisessa.

Etelä-Kaukasiaan liittyen keskusteltiin alueen ajankohtaisesta tilanteesta, ml. Armenian ja Azerbaidzhanin rauhanprosessi, yhteyspolitiikan edistäminen sekä maakohtaiset tilanteet. Neuvosto hyväksyi Armenian resilienssin vahvistamiseen tähtäävän siviilioperaation perustamisen.

Sudanin osalta keskustelussa huomioitiin edellisellä viikolla käydyin Berliinin Sudan-konferenssin seuranta ja alleviivattiin tarvetta lisätä humanitaarista tukea. Neuvoston jälkeen julkaistiin EU27-lausunto Sudanista.

Ulkoasiainneuvosto järjestettiin 21.4.2026 Luxemburgissa. Suomea kokouksessa edusti ulkoministeri Elina Valtonen. Kokouksen asialistan varsinaisina aiheina olivat Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, Lähi-idän tilanne, Etelä-Kaukasia ja Sudan. Ministerit kävivät myös epävirallisen keskustelun Libanonin pääministeri Nawaf Salamin kanssa.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa

Ukrainan ulkoministeri Sybiha antoi ajankohtaiskatsauksen videoyhteydellä todeten, että Ukraina on onnistunut pitämään puolustuslinjansa ja sen asema on vahvempi kuin pitkään aikaan. Ukrainan kehittyneet droniteknologia auttaa Ukrainaa puolustautumaan Venäjää vastaan ja on antanut Ukrainalle uudenlaisen globaalien roolin. Rauhanneuvotteluissa ei ole edistytty Lähi-idän konfliktin viedessä

huomiota, eikä Venäjä ole osoittanut merkkejä halusta rauhaan. Druzhba-öljyputki on valmiina avattavaksi. Sybiha peräänkuulutti tarvetta EU:n päätöksille Ukraina-tukilainasta, Venäjä- pakotepaketesta ja Ukrainan EU-jäsenyysneuvottelujen avaamisessa.

Korkea edustaja Kallas painotti, että päätösten aika on nyt ja tulee edetä päättäväisesti erityisesti Ukrainan-tukilainan, 20. pakotepaketin ja laajentumisen suhteen sekä lisätä painetta Venäjää kohtaan ml. eristämällä Venäjää kansainvälisillä foorumeilla, pakotteilla ja pakotekiertoon puuttumalla. Kallas esitteli jäsenmaille ajatteluaan EU:n kontribuutiosta Ukrainalle annettaviin turvasitoumuksiin sekä EU:n tukivaihtoehtoja Ukrainan veteraaneille. Komissaari Kos totesi komission kartoittavan Ukrainan puolustustarpeita ja korosti komission arviota siitä, että Ukraina täyttää kaikki kriteerit neuvotteluklusterien avaamiseksi. Jäsenmaiden puheenvuoroissa oli toiveikkuutta sen osalta, että Ukraina-tukilainan ja 20. pakotepaketti saataisiin pian etenemään. Moni peräänkuulutti paineen lisäämistä Venäjää kohtaan. Myös Ukrainalle annettavan sotilaallisen tuen jatkamisen tärkeys nousi esiin. Ukrainan EU-jäsenyyspolku ja laajentumismetodologia nousivat esiin useissa puheenvuoroissa.

Suomen puheenvuorossa todettiin Ukrainan vahvistaneen asemiaan Venäjään nähden. On myönteistä, että Ukraina-tukilainan osalta päästään etenemään. Venäjän vastaiset pakotteet purevat ja Venäjän talous osoittaa hiipumisen merkkejä. Ukrainan EU-jäsenyyspolun osalta Suomi kiitti keskustelun edistämistä. Suomi antoi katsauksen Suomeen ajautuneiden ukrainalaisdroonien osalta korostaen, ettei Ukraina ei ole tehnyt Suomesta iskuja Venäjälle ja että droonit ovat osoitus Ukrainan kehittyneestä kyvystä pitkän kantaman iskuihin.

Lähi-idän tilanne

Lähi-idän osalta käytiin laaja-alainen keskustelu alueen ajankohtaisesta kehityksestä ja kuultiin INT-CEN:n ajankohtaiskatsaus Iranin ja Irakin tilanteisiin. Korkea edustaja Kallas tiivistä EU:n prioriteetit alueella: de-escalatio, pitkän aikavälin ratkaisut, koordinaatio kumppanien ml. Persianlahden maiden kanssa. Iranin luomat moninaiset uhat tulee ratkaista sekä Hormuzinsalmi ja merenkulun vapaus turvattava. Kallas korosti EU:n merellisten operaatioiden merkitystä ja niiden resurssien lisäämisen tarvetta Hormuzinsalmen tilanteen helpottamiseksi. EU:n tuki Libanonin asevoimille ja valmistautuminen UNIFIL:n päättymiseen keskeistä. Kallas kävi läpi viimeaikaista kehitystä Gazan ja Palestiinan osalta alleviivaten Gazan hälyttävää humanitaarista tilannetta. Kallas viittasi EU:n aloitteisiin paineen lisäämiseksi Israelia kohtaan. Myös pakotteet väkivaltaisista siirtokuntalaisia kohtaan ovat pöydällä. EU jatkaa toimia kahdenvaltion mallin edistämiseksi. Syyria on onnistunut pysymään sodan ulkopuolella. EU:n ja Syyrian välinen korkean tason vuoropuhelu järjestetään toukokuun ulkoasiainneuvoston yhteydessä. Komissaari Lahbib kiinnitti huomiota hälyttävään humanitaariseen tilanteeseen eri puolilla Lähi-itää. Komissaari Šuica kävi läpi EU:n prioriteetteja Lähi-idän eri maiden kanssa tehtävän yhteistyön osalta alleviivaten, että Lähi-idän lisääntyneillä sotilaallisilla konflikteilla on suoria vaikutuksia Euroopan turvallisuuteen. Jäsenmaiden puheenvuoroissa nousivat esiin mm. Iranin sodan tulitauon lähestyvä määräaika, Hormuzinsalmen merenkäynnin vapaus ja siihen liittyvät aloitteet, EU:n kumppanuus Persianlahden alueen maiden kanssa, Libanon, Syyria sekä Israel-Palestiina (Gazan ja Länsirannan tilanteet ja niihin vastaaminen).

Suomen puheenvuorossa painotettiin, että Iraniin liittyviä uhkia on monia, ei ainoastaan ydinohjelmaan liittyen. Alleviivattiin iranilaisten ihmisoikeuksien kunnioittamisen tärkeyttä. Suomi tulee osallistumaan UK:n ja Ranskan aloitteeseen Hormuzinsalmesta. EU:n yhteistyö Persianlahden maiden ja muiden kumppaneiden kanssa on tärkeää. Gazan rauhansuunnitelman toimeenpanon edistämiseksi on vaikuttettava USA:n suuntaan. Länsirannan tilanteen suhteen Suomi kannattaa pakotteita väkivaltaisista siirtokuntalaisista vastaan. Kahden valtion mallin edistämiseksi tulee pyrkiä etsimään keinoja rauhan ja vakauden saamiseksi alueelle.

Epävirallinen keskustelu Libanonin pääministerin kanssa

Korkea edustaja Kallas ja komissaarit Šuica ja Lahbib toivat esiin EU:n tukea Libanonille ja pitivät tärkeänä pysyvän rauhan aikaansaamista. Libanonin pääministeri Nawaf Salam kertoi hallituksensa tavoitteista; ensiaskeleista rauhan saavuttamiseksi Israelin kanssa, toimista proxy-sotien loppumiseksi, toimista kansan luottamuksen palauttamiseksi Libanonin valtioon, alueensa suvereniteetin sekä valtion

yksinomaisen asemonopolin saavuttamisesta. Konfliktikierteen loppuminen on tärkeää. Salam kiitti EU:ta tuesta ja pitkäaikaisesta kumppanuudesta. Humanitaarinen apu on konfliktinjälkeisessä vakauttamisessa tärkeää. Jäsenmaat korostivat puheenvuoroissaan EU:n tukea Libanonille sekä tulitauon ja kestävän rauhan tärkeyttä.

Etelä-Kaukasia

Etelä-Kaukasian osalta keskusteltiin ajankohtaisesti tilanteesta alueella ja saatiin INTCEN:n tilannekatsaus. Korkea edustaja Kallas totesi geopoliittisten panosten olevan korkeat. EU tiivistää yhteistyötä alueen yhteyspolitiikan saralla. EU:n suhteissa Armenian ja Azerbaidzhanin kanssa on uutta momentumia, minkä lisäksi EU tukee maiden rauhanprosessia ja rauhanrakennusta. EU:n ja Armenian huippukokous järjestetään 5.5. On selvää, että Georgian hallinnon toiminta jatkuu EU:n arvojen ja Georgian EU-jäsenyyspolun vastaisena. Keskusteluyhteyttä Georgian kanssa ei kuitenkaan ole suljettu, vaan se on kalibroitu tilanteeseen sopivaksi. Komissaari Kos kävi läpi EU:n prioriteetteja alueen maiden suhteen alleviivaten EU:n ja Armenian huippukokouksen merkitystä.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa annettiin vahva tuki Armenian ja Azerbaidzhanin rauhanprosessille ja yhteistyön tiivistämiselle yhteyspolitiikassa. Uuden, Armenian resilienssiä vahvistamaan tarkoitetun siviilioperaation (EU Partnership Mission in Armenia, EUMA) perustaminen sai tuen jäsenmailta. Puheenvuoroissa toistui tarve tasapainoiselle lähestymistavalle yhteistyöhön Armenian ja Azerbaidzhanin kanssa. Georgian osalta tuotiin esiin huolia maan kehitykseen liittyen.

Sudan

Komissaari Lahbib totesi Berliinissä 15.4. pidetyn Sudan-konferenssin antaneen selkeän signaalin tarpeesta tulitaukoon sekä pidemmällä aikavälillä kestäväan rauhaan ja rikoksiin syyllistyneiden vastuuseen asettamiseen. Toivotaan edelleen, että yhteisymmärrysasiakirja (MoU) saadaan aikaan koskien siviili-infrastruktuurin suojelua. Jäsenmaiden keskustelussa annettiin tuki yhteiselle EU-lausumalle Sudanista, Berliinin konferenssin järjestämiselle ja nähtiin, että etenkin saavutettu kansalaisyhteiskunnan yhtenäisyys teki konferenssista menestyksekkään. Keskustelussa nousi esiin mm. humanitaarisen avun pääsy, siviilien suojelu, kriittisen infrastruktuurin suojelu, siviilihallintoon palaaminen sekä lisäpakkotteet. Painotettiin, että ratkaisujen hakemisessa on tärkeää yhteys alueellisiin ja kansainvälisiin kumppaneihin.

Suomen edustajat

Ulkoministeri Elina Valtonen ja virkahenkilövaltuuskunta